

**UCHWAŁA NR XXXIII/202/2018
RADY GMINY CISEK**

z dnia 26 marca 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Cisek na lata 2018-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.) Rada Gminy Cisek uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Cisek na lata 2018-2020, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Cisek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Cisek.

Przewodnicząca Rady Gminy
Cisek

Rozwita Szafarczyk

3 - letni Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Cisek na lata 2018-2020**I. Adresaci programu.**

Adresatami niniejszego programu są rodziny przeżywające trudności w sferze opiekuńczo - wychowawczej, w których wychowywane są dzieci oraz rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Rodzina to naturalne środowisko rozwoju dziecka. W rodzinie przekazywane są wartości, tradycje, ukierunkowywana jest aktywność i postępowanie na całe życie. Dlatego też jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby są zobligowane do wspierania rodziny i podjęcia na jej rzecz określonych działań. Dysfunkcje rodziny spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przemocą w rodzinie, niewydolnością w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Dlatego też rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, służb medycznych, policji, kuratorów sądowych oraz przedstawicieli instytucji mających kontakt z rodziną. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodziny jest największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

II. Diagnoza społeczna

W 2017 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cisku objął wsparciem 78 rodzin wychowujących dzieci, w tym 20 rodzin niepełnych i 11 rodzin wielodzietnych. Objętych wsparciem było 309 osób, w tym 152 dzieci.

Tabela nr 1. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą GOPS.

Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
jedno dziecko	31	95
dwoje dzieci	32	125
troje dzieci	7	37
czworo dzieci	7	39
ośmioro dzieci	1	13

Głównymi przesłankami przyznania świadczeń z pomocy społecznej jest ubóstwo oraz bezrobocie. Poniższa tabela przedstawia powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cisku.

Tabela nr 2. Przesłanki uprawniające do korzystania ze świadczeń z tytułu pomocy społecznej.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin
Ubóstwo	89
Bezrobocie	65
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	24
w tym: - rodziny niepełne	13
- rodziny wielodzietne	6
Niepełnosprawność	44
Przemoc w rodzinie	2
Długotrwała lub ciężka choroba	18
Potrzeba ochrony macierzyństwa	2
Alkoholizm	7
Zdarzenie losowe	49

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej, integracyjnej oraz wyrównywaniem szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Opieką przedszkolną objętych jest 174 dzieci.

Edukacja szkolna w Gminie Cisek realizowana jest w czterech szkołach podstawowych – łącznie obejmuje 349 uczniów, w tym 70 uczniów w klasie gimnazjalnej.

Dodatkowo wszystkie dzieci objęte wychowaniem i edukacją od przedszkola do szkoły ponad gimnazjalnej z rodzin, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej, mają możliwość korzystania z nieodpłatnych posiłków w ramach rządowego programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W 2017r. z nieodpłatnych posiłków skorzystało 59 dzieci z terenu Gminy Cisek.

W sytuacji, gdy rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została im ograniczona, sąd może postanowić o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu go poza rodziną biologiczną.

Tabela nr 3. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w latach 2015-2017.

Rodzaj pieczy zastępczej	2015	2016	2017
Rodziny zastępcze	2	4	5
Domy dziecka	3	2	1
Rodzinny dom dziecka	0	0	0

III. Zasoby.

Instytucje realizujące zadania w zakresie wspierania rodziny:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cisku;
- Urząd Gminy Cisek
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Ośrodek Kultury
- Ośrodki Zdrowia
- Przedszkola
- Szkoły
- Policja
- Komisja Oświaty, Kultury, Zdrowia i Spraw Socjalnych Rady Gminy
- Organizacje pozarządowe

Instytucje i organizacje z poza terenu gminy Cisek:

- Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu
- Powiatowy Urząd Pracy w Kędzierzynie-Koźlu
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kędzierzynie-Koźlu

IV. Cel programu.

Cel główny:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych oraz podejmowanie działań profilaktycznych na rzecz wzmacniania rodziny.

Cele szczegółowe:

1. Propagowanie i inicjowanie działań na rzecz wspierania rodziny w wychowaniu dzieci.
2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinie oraz umożliwienie wyjścia z zaistniałego kryzysu.
3. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.

4. Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym.

5. Podnoszenie standardów pracy służb instytucji pomocowych.

Cel szczegółowy 1: Propagowanie i inicjowanie działań na rzecz wspierania rodziny w wychowaniu dzieci

Lp.	Zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji
1.	Wspieranie rodzin w odzyskiwaniu lub wzmocnieniu prawidłowego funkcjonowania oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi	GOPS, szkoły, przedszkola, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2018-2020
2.	Inicjowanie i wspieranie realizacji programów przeciwdziałających patologii wśród dzieci i młodzieży, profilaktyki uzależnień realizowanych w środowisku szkolnym i rodzinnym	GOPS, Szkoły, przedszkola, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja	2018-2020
3.	Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży	Szkoły, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	2018-2020
4.	Wspieranie rodzin poprzez upowszechnianie informacji o uprawnieniach rodzin oraz instytucjach i formach wsparcia	GOPS, Zespół interdyscyplinarny, szkoły	2018-2020

Cel szczegółowy 2: Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinie oraz umożliwienie wyjścia z zaistniałego kryzysu.

Lp.	Zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji
1.	Zapewnienie rodzinom z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pomocy asystenta rodziny	GOPS,	2018-2020
2.	Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami i wykluczeniem społecznym, oraz motywowanie do podjęcia terapii	GOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja	2018-2020
3.	Pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie poprzez zapewnienie dostępu do konsultacji i poradnictwa specjalistycznego	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Grupy robocze, PCPR	2018-2020

Cel szczegółowy 3: Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.

Lp.	Zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji
1.	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom potrzebującym	GOPS,	2018-2020

2.	Organizacja i koordynacja dożywiania dzieci i młodzieży z terenu Gminy	GOPS, Szkoły, Przedszkola	2018-2020
3.	Wspieranie systemu rodzinnej opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziny naturalnej	GOPS, PCPR	2018-2020

Cel szczegółowy 4: Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym.

Lp.	Zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji
1.	Poradnictwo w zakresie przezwyciężenia trudności w pielęgnacji i wychowywaniu dziecka niepełnosprawnego, pomoc asystenta rodziny	GOPS, Służba Zdrowia	2018-2020
2.	Doradztwo w zakresie form i miejsc wsparcia. Informowanie jak działają urzędy, placówki wsparcia dziecka i rodziny	GOPS,	2018-2020

Cel szczegółowy 5: Podnoszenie standardów pracy służb instytucji pomocowych.

Lp.	Zadania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji
1.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników zajmujących się pomocą rodzinie poprzez udział w szkoleniach specjalistycznych, studiach podyplomowych itp.	GOPS,	2018-2020

V. Sposób realizacji programu.

Do realizacji poszczególnych celów prowadzą działania, których wybór został poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest rodzinny wywiad środowiskowy. Działania wspierające rodzinę odnoszą pozytywne skutki wówczas, gdy są prawidłowo rozpoznane i mają charakter profilaktyczny i ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dziecka, kształtowanie właściwych wartości i norm w procesie wychowania.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej definiuje zakres zadania do realizacji przez gminy:

1. Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny,
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji asystentów rodziny,
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez:
 - a) Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cisku realizuje zadania wynikające z ustawy poprzez szeroko rozumianą profilaktykę oraz budowę lokalnego systemu wsparcia.

Rodziny przeżywające trudności w pełnieniu ról opiekuńczych i wychowawczych wspierane są przez asystenta rodziny, który pomaga w przezwyciężeniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci. Asystent rodziny pracuje z całą rodziną, ponieważ ich problemy są ściśle powiązane. Zadaniem asystenta jest wzbudzenie w podopiecznych wiary we własne możliwości oraz motywowanie do podejmowania działań do tej pory uznawanych za niemożliwe. Przy wykonywaniu swoich

obowiązków współpracuje z jednostkami administracji samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami i osobami specjalizującymi się w pomocy rodzinie i dziecku.

Po zakończeniu pracy z rodziną asystent monitoruje jej funkcjonowanie.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na jednego asystenta rodziny nie może przypadać więcej niż 15 rodzin.

Tabela nr 4. Rodziny objęte wsparciem Asystenta rodziny w latach 2015-2017.

Lata	2015r.	2016r.	2017r.
Liczba rodzin	8	13	11
Liczba dzieci w rodzinach objętych opieką asystenta	18	41	30

VI. Źródła finansowania programu.

Gminny Program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2018-2020 jest finansowany w ramach środków własnych budżetu Gminy Cisek oraz dotacji celowej budżetu państwa.

VII. Partycypacja w kosztach umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przez umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

VIII. Sposób monitorowania programu.

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt przedstawia radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust.3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.